

Kronvildtskader i Jysk Landbrugsrådgivnings område

3. reviderede udgave maj 2015

Udarbejdet af Peter Aalykke Jensen, Jysk Miljø

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Bestandsopgørelser fra DJ.....	6
Dataindsamling, metode	6
Historie	7
Naturstyrelsen om kronvildt i dag.....	10
Hjortevildtgruppernes rapporter 2014-15	11
Sønderjylland:.....	11
Syddjylland:.....	11
Midtjylland:	12
Litteratur.....	12
Bilag	13

Forsidefoto: John Beukeboom

Krondyr ved Blåhøj (foto Jens Aage Sørensen)

Indledning

Jysk Landbrugsrådgivning er af Sydvestjysk Landboforening og Jysk Landbrug blevet anmodet om at undersøge forekomsten og omfanget af vildtskader forårsaget af kronvildt i det geografiske område, som Jysk Landbrugsrådgivning dækker.

Undersøgelsen er udført i foråret 2013, 2014 og 2015 som en kombination af en spørgeskemaundersøgelse ved et antal kunder, man har haft direkte kontakt med i perioden suppleret med en række dataindberetninger fra planteavlskonsulenter ud fra deres viden om driften på de enkelte ejendomme samt telefoninterviews med de hårdest ramte lodsejere.

Rapporten 2015 hviler som udgangspunkt på det samme datagrundlag som rapporten 2014. Rådgivningsmønsteret har ændret sig i perioden, således at landmændene i dag stort set ikke kommer ind til planteavlsrådgivning i foråret, mark- og gødningsplanlægningen sker i stedet i efteråret. Det har således ikke været muligt at indhente opdaterede oplysninger fra et større antal landmænd.

I denne rapport er derfor valgt en anden strategi. Udgangspunktet hedder data fra 2014. Hertil lægges data på 32 ejendomme, der ikke indgik i de tidligere undersøgelser. På de øvrige ejendomme rettes data, hvor nye svar giver anledning til det.

Enkelte ejendomme er gledet ud af undersøgelsen, da ejerne er ophørt med landbrugsdrift. Endvidere er alle landmænd, som i rapporten 2014 indberettede store eller væsentlige skader kontaktet telefonisk for en opfølgning og opdatering.

Resultat af undersøgelsen

Det foreliggende resultat er baseret på 1903 svar.

Svarene er fordelt som følger:

1677 med betegnelsen intet kronvildt

158 med mindre skader under 10.000 kr/år

40 med væsentlige skader mellem 10.000 – 25.000 kr/år

28 med store skader over 25.000 kr/år

Hvis der for hver gruppe regnes med gennemsnitstal på henholdsvis 5.000 kr, 17.000 kr og 58.600* kr, er der samlet set indberettet skader i størrelsesordenen 3,1 mio. kr.

I forhold til den sidste rapport er der tilkommet 16 nye ejendomme med skader fordelt på 2 med store skader, 4 med væsentlige skader og 10 med mindre skader.

Af ejendommene, der allerede var registreret med skader, er 3 ophørt og slettet.

11 ejendomme er rykket et skadestrin op, og 18 ejendomme er rykket et trin ned.

Af de gennemførte telefoninterviews kunne uddrages en meget klar konklusion: Alle ejendomme der er rykket et trin ned på skadeslisten har sænket skadesniveauet ved at fravælge afgrødetyper.

Heri gemmer sig et meget stort "mørketal", da nødvendigt fravalg af højtærchiafgrøder og et ensidigt sædskifte eller måske udlægning i græs, fordi alt andet ædes, har meget større økonomiske konsekvenser end det direkte afgrødetab.

*Gennemsnittet for de store skader er fundet efter interview med næsten alle de landmænd, der har det største skadesomfang. De store skader er fordelt som følger:

Opgørelse over store kronvildtskader						
Lodsejer		Areal	Skadet areal	Udbyttetab		Andre omk
		Ha	Ha	Min	Max	
1		800	30	kr 10.000	kr 30.000	kr 7.500
2		118	12	kr 40.000	kr 60.000	kr 0
3		740	250	kr 25.000	kr 62.500	kr 5.000
4		426	25	kr 50.000	kr 70.000	kr 0
5		643	80			kr 10.000
6		160	25	kr 40.000	kr 60.000	kr 0
7		580	10	kr 35.000	kr 50.000	kr 0
8		107	20	kr 30.000	kr 40.000	kr 7.000
9		50	9	kr 60.000	kr 70.000	kr 1.000
10		95	18	kr 35.000	kr 45.000	kr 15.000
11		200	30	kr 30.000	kr 40.000	kr 0
12		470	245	kr 140.000	kr 280.000	kr 15.000
13		108	22	kr 50.000	kr 60.000	kr 5.000
14		310	8	kr 30.000	kr 40.000	kr 1.500
15		16,5	16,5	kr 30.000	kr 50.000	kr 0
16		280	5	kr 30.000	kr 50.000	kr 0
17		408	10	kr 40.000	kr 70.000	kr 0
18		500	10	kr 25.000	kr 75.000	kr 0
19		465	5	kr 25.000	kr 50.000	kr 0
20		110	25	kr 25.000	kr 35.000	kr 0
21		60	50	kr 25.000	kr 75.000	kr 0
22		191	31	kr 50.000	kr 100.000	kr 0
23		341	40	kr 50.000	kr 70.000	kr 0
24		180	30	kr 70.000	kr 100.000	kr 0
25		200	30	kr 60.000	kr 100.000	kr 0
26		146	30	kr 40.000	kr 80.000	kr 0
27		205	22,6	kr 80.000	kr 110.000	kr 2.000
28		117	20	kr 50.000	kr 70.000	Kr 0

I Alt		8026,5	1109,1	kr 1.185.000	kr 1.962.500	kr 69.000
-------	--	--------	--------	--------------	--------------	-----------

Gens	28	286,66	39,6	kr 42321,4	kr 70089,3	kr 2.464,3
-------------	-----------	---------------	-------------	-------------------	-------------------	-------------------

Middel	kr 1.573.750
Middel gens	kr 56205
Omk i alt	kr 58.669,6

Skaderne er opgjort som udbyttetab og andre omkostninger. Andre omkostninger kan eksempelvis være tidsforbrug til reparation og genopsætning af elhegn m.v.

Det kan stadig konkluderes, at kronvildtskader indenfor Jysks område er koncentreret i 5 områder:

Området ved Brande/Ejstrupholm, området ved Sdr. Omme/Påbøl, området ved Frederikshåb/Vorbasse/Hovborg, området syd og øst for Ribe samt området ved Oksbøl/Filsø.

Udover drøftelsen af de økonomiske tab ved kronvildtets besøg på markerne, blev der i interview'ene med de hårdest ramte givet udtryk for, at:

- En økolog har opgivet økologien og er ved at lægge tilbage til konventionel drift. En medvirkende årsag til dette er, at han ikke kan opfylde kravene om, at dyrene skal gå ude, fordi hans hegn hele tiden væltes af krondyr. Herudover æder de også afgrøderne.
- Adskillige landmænd har opgivet at dyrke kartofler på de mest udsatte arealer. Også majs, raps, hvede, havre og rug har måttet opgives nogen steder, og så er det resterende afgrødevalg begrænset.
Som tidligere nævnt ligger der her en meget stor omkostning af ukendt størrelse.
- De fleste med store eller væsentlige skader melder, at der er flere dyr end nogensinde
- En stor kronvildtbestand findes nogen steder i samme områder som stor forekomst af bramgås. Det giver stor sikkerhed for store afgrødetab !
- Enkelte lodsejere har haft gode erfaringer med afværgemidlet Trico baseret på fårefedt. Det er imidlertid en dyr foranstaltning, da sprøjtning skal foretages hver 2.-3. uge, afhængig af vejrliget. Der kan kræves op til 4 behandlinger, og det koster 3000 kr/ha.
- Landmændene efterlyser konkret handling i stedet for vage hensigtserklæringer.

Både de steder, hvor jagten er lejet ud, og de steder, hvor jagten bedrives af ejeren eller familien, har man et klart indtryk af, at den kraftigt stigende bestand ikke kan holdes i ave ved en hårdere beskydning på landbrugsarealerne, idet kronvildtet i jagtsæsonen typisk kun kommer ud på markerne efter skydetid om aftenen og før skydetid om morgenen. De steder man får en dispensation til regulering af enkelte kronkalve, kan det kun lykkes, fordi der i dispensationen ligger en tilladelse til at skyde før og efter normal tilladt skydetid.

Bestandsopgørelser fra DJ

Svarene fra spørgeskemaerne er plottet ind på et kort, hvor der samtidig er indtegnet områdefrænsninger med et estimat for de kronstyr, som står i området.

De opgivne tal er forårsbestande, det vil sige bestanden efter jagtsæsonen er slut og inden der sættes nye kalve.

Tallene stammer fra Danmarks Jægerforbunds blad Jæger, som i de sidste mange år har bragt en opgørelse over hjortevildtbestanden i Danmark (tidligere kun kronvildt, men i de seneste år er der også lavet en særskilt opgørelse over dåvildt). Oversigten er udarbejdet for Vildtforvaltningsrådet. Tidligere var estimerne decideret bundet op på plantagerne, da det var skovfunktionærer, som indrapporterede, men de regionale hjortevildtgrupper har siden 2006 haft som en af deres opgaver at indrapportere de lokale bestandes størrelse.

Se i øvrigt afsnittet "Hjortevildtgruppernes rapporter 2014-15"

Dataindsamling, metode

Denne rapport er baseret på et simpelt spørgeskema udarbejdet af Jysk Landbrugsrådgivning. På skemaet er plads til at angive det samlede antal dyrkede hektar, størrelsen af det skadede areal samt bemærkninger hertil.

Herudover kan angives skadens omfang som en af 4 farvemarkeringer. Der skelnes mellem A. intet kronvildt, B. Mindre skader op til 10.000 kr., C. Væsentlige skader fra 10.000-25.000 kr og D. Store skader over 25.000 kr.

Datagrundlaget består af 1903 skemaer og datasæt. Cirka halvdelen af de anvendte datasæt stammer fra direkte forespørgsler fra planteavlskonsulenter til kunder. De øvrige data er også meldt ind fra planteavlskonsulenterne, men uden en direkte forespørgsel til kunden. Disse data er genereret ud fra det kendskab, som konsulenten via sit øvrige arbejde for kunden har til den pågældende ejendom.

Data for ejendomme med store eller væsentlige skader er alle opdateret via telefon interviews.

Der må tages forbehold for visse usikkerheder i undersøgelsen. Grundet ændret rådgivningspraksis har det denne gang ikke været muligt at få besvarelser fra så mange landmænd. Data på ejendomme med ingen eller få skader er derfor videreført uændret, undtagen hvor der foreligger nye besvarelser, som ændrer status.

Betegnelsen "intet kronvildt" betyder ikke nødvendigvis, at der aldrig er set kronvildt på matriklen, men det betyder, at der i så fald kun er tale om enkelte dyr, og at der ikke er skader af registrerbart omfang.

Rent geografisk kan man heller ikke ud fra kortet præcist stedfæste skaderne. Markeringerne på kortet er ejerens adresse, men i mange tilfælde drives arealer, som ligger et stykke fra ejendommen, og det er ofte på disse arealer tæt på plantager m.v., at skaderne er størst.

Det kan være svært at sætte beløbsstørrelse på skaderne, da de varierer meget fra år til år, afhængig af afgrødevalget på de typisk relativt få specifikke marker, hvor problemerne er størst.

Det kan også være svært at sætte kroner og øre på, hvad det eksempelvis koster, at man ikke kan bruge vinterraps i sædskiftet.

I en del af skemaerne indgår udgifterne til decideret hegning som en del af skaden, til gengæld er skaden på afgrøderne herefter meget mindre.

Historie

Kronvildtet var næsten udryddet i Danmark i 1800-tallet. Omkring 1880 var den jyske kronvildtbestand nede på ca. 1000 dyr.

Herefter fredede man dyrene på flere østjyske godser. I 1939, hvor den jyske bestand blev opgjort til mellem 2000 og 2500 dyr, måtte hjortene dog stadig jages hele året.

Midt i 70'erne var bestanden vokset til over 3000 og havde spredt sig i Midt- og Vestjylland. Man så også begyndelsen til en fast bestand nord for Limfjorden.

I 1997 skønnes kronvildtbestanden fra arbejdsgruppen til at være 10000-12000 dyr. Kronvildtet er udbredt i Midt-, Vest- og Nordjylland og på Djursland. På øerne findes kun 2 mindre bestande i Nord- og Vestsjælland.

I 1998 nedsatte Vildtforvaltningsrådet* en arbejdsgruppe, som skulle drøfte problematikker omkring markskader forårsaget af kronvildt og komme med anbefalinger til, hvordan markskader kunne håndteres i den fremtidige forvaltning af kronvildt. Arbejdsgruppen var sammen sat af repræsentanter fra De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Skovforening.

En rapport over gruppens arbejde med anbefalinger til den fremtidige forvaltning af kronvildtet blev udgivet i februar 1999.

Af rapportens sammenfatning fremgår, at:

- Arbejdsgruppen ved udformningen af anbefalinger har søgt at tage højde for, at et flertal i den danske befolkning ønsker at kronvildtbestanden udbredes til flere egne af landet.
- Dyrkning af mark- og skovafgrøder foregår under åben himmel. Arbejdsgruppen er enige om, at markskader i et vist omfang derfor må betragtes som en del af dyrkningsrisikoen.

Arbejdsgruppen anbefaler at:

1. at arbejdet med vildtafværgemidler opprioriteres
2. at der indføres en kompensationsordning
3. at skovdistrikter med en kronvildtbestand styrker dialogen med naboerne
4. at der etableres aflastningsområder
5. at muligheden for regulering øges
6. at lokale jagttider anvendes som et redskab til at sprede bestanden, hvor dette er ønskeligt.

**Vildtforvaltningsrådet er et rådgivende forum nedsat af miljøministeriet. Rådet er rådgivende og afgiver indstilling til miljøministeren i større eller principielle spørgsmål om jagt- og vildtforvaltning. Rådets formand udpeges af miljøministeren, de øvrige medlemmer udpeges af miljøministeren efter indstilling fra de interesserede organisationer.*

Rådet består pt. udover formand godsejer Anders D. Lassen af Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, 2 repræsentanter for Landbrug og Fødevarer, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dyrenes Beskyttelse samt Friluftsrådet.

Af samme rapport fremgår, at Statsskovene efter Skov- og Naturstyrelsens opfattelse ikke har nogen forpligtigelse til at betale erstatning for den skade, der forvoldes af vildtlevende bestande. Der eksisterer imidlertid 2 specielle ordninger, hvorefter Skov- og Naturstyrelsen kan udbetale erstatning for vildtskader på naboarealer.

Erstatningsordningen for statsskovreservaterne blev etableret ved udlægningen af reservatområderne i statsskovene i 40'erne. Der kunne udbetales erstatning til naboer i en afstand indtil 2 km fra reservaterne. Ordningen blev administreret af det daværende Jagtråd, og er siden videreført af Skov- og Naturstyrelsen i forbindelse med oprettelse af de statslige kronvildtkerneområder.

Den anden ordning er en overenskomst mellem kommandantskabet i Oksbøl under forsvarsministeriet og Oksbøl statsskovdistrikt under Skov- og Naturstyrelsen.

Begge disse ordninger stammer fra en tid, hvor kronvildtet var meget fåtalligt og havde brug for beskyttelse, og ordningerne indeholder så mange betingelser, at de finder meget lille anvendelse i praksis.

Siden 1999, hvor der som nævnt ovenfor blev udgivet en rapport om kronvildt og markskader, har der været en løbende debat/dialog mellem skiftende miljøministre og land- og skovbrug omkring mulighederne for at begrænse skaderne fra kronvildtet.

I 2006 skriver Dansk Landbrug til Vildtforvaltningsrådet for at opfordre rådet til at støtte muligheden for, at opnå dispensation til etablering af velgødede vildtagre på brakmarker og støtte muligheden for, at vildtagrene tildeles en kvælstofkvote.

Man henviser bl.a. til, at der i Vildtforvaltningsrådet tidligere har været enighed om, at mere natur koster penge, og at rådet har været i dialog med skiftende miljøministre om etablering af aflastningsområder for vildtet. Rådet har bl.a. foreslået, at sådanne områder kunne etableres hos private jordbrugere gennem dyrkningsaftaler, hvor det offentlige kompenserer landmænd for det aktuelle tab i indtægt jf. fx MVJ-aftaler.

Der har dog ikke været lydhørhed hos ministrene for etablering af en sådan ordning.

Man nævner endvidere, at den manglende mulighed for at kompensere berørte jordbrugere, er en af årsagerne til, at arbejdet med forvaltningsplanen for kronvildt er sat i bero.

I 2008 skriver en række midtjyske landmænd med jord op af Gludsted Plantage (nogen af de arealer, der indgår i denne undersøgelse) til den daværende miljøminister Troels Lund Poulsen.

Landmændene ønsker, at ministeren giver Vildtforvaltningsrådet et pålæg om at løse de helt urimelige forhold, de føler sig udsat for, fordi den tiltagende bestand af krondyr i plantagen volder dem meget store problemer.

De nævner bl.a. at der mangler en målsætning for, hvor mange krondyr, der bør være indenfor en vis arealenhed.

I 2010 indgår Landbrug & Fødevarer en aftale med miljøminister Karen Ellemann, som skal gøre det mere attraktivt for hjortevildtet at opholde sig i skovene, så de ikke søger ud på landmændenes marker.

Hovedelementerne i indsatsen mod markskader fra kronvildt er:

- Flere lysåbne arealer med naturligt foder i skovene
- Jagttrykket på statens arealer øges i samarbejde med lokale hjortevildtgrupper
- Skov- og Naturstyrelsen vil se nærmere på mulighederne for at øge adgangen til regulering af hjortevildtet på baggrund af konkrete ansøgninger fra berørte landmænd

Aftalen skulle evalueres efter 2 år.

Henrik Bertelsen, medlem af Vildtforvaltningsrådets Nationale Hjortevildtgruppe, oplyser, at Landbrug og Fødevarers repræsentanter løbende evaluerer på ordningen.

Man spørger de lokale hjortevildtgrupper, om man oplever mærkbare resultater af aftalen, og man spørger Naturstyrelsen, om man får etableret de lysåbne arealer i skovene, om man giver de fornødne reguleringstilladelser og ikke mindst, om man ved en øget afskydning af især hinder og kalve i statsskovene medvirker til at stoppe den fortsatte ekspansion af bestanden.

Det er klart indtrykket, at man meddeler flere reguleringstilladelser, og at man også har øget beskyddingen af især hinder og kalve i statsskovene.

Til gengæld oplever man, at deri mange af de private skove ikke er den samme forståelse af problematikken omkring de omfattende markskader fra kronvildtet.

I perioden 2006-2011 løb et projekt af stablen på Djursland. Projektet titel var " Reduktion af afgrødeskader forårsaget af kronvildt ved Fuglsø Mose". Projektet blev afviklet af Djursland Landboforening med støtte fra landdistriktprogrammet (art. 33-ordningen) og Skov- og Naturstyrelsen.

Projektet har haft fokus på landbrugsområder og som formål og målsætning at undersøge mulighederne for at regulere kronvildtets færden og begrænse skaderne på landbrugets kulturafrøder som korn, raps, ærter, majs m.v.

Projektaktiviteterne omfattede:

- Etablering af aflastningsarealer med attraktive foderemner for kronvildtet, med henblik på at fastholde dyrene på disse arealer.
- Opstilling af elektronisk overvågningsudstyr, som afgiver forskellige lydstimuli, "gå væk lyde", når der registreres aktivitet fra vildtet.
- Opsætning af hegn omkring arealer med forskellige kulturafrøder.

Der har altså siden sidst i 90'erne, hvor problemet blev erkendt, været mange henvendelser, afprøvning af løsningsmodeller m.v., uden at der for alvor er taget fat om nældens rod: En konkret stillingtagen til, hvor meget hjortevildt, vi vil have i givne områder og hvordan vi konkret når hertil.

Naturstyrelsen om kronvildt i dag

Der er bred interesse for kronvildtet i befolkningen, der er meget fokus på hvordan kronvildtet forvaltes, og ikke mindst etikken i forbindelse med kronvildtjagt.

Vildtforvaltningsrådet vedtog i 2004 "De etiske regler for kronvildtjagt", samtidig blev der nedsat regionale kronvildtgrupper. Gruppernes væsentligste opgave er jvnf. Naturstyrelsen at markedsføre de etiske regler for kronvildtjagt og arbejde for, at reglerne bliver efterlevet. I 2007 blev opgaven for grupperne udvidet til også at omfatte dåvildt. De kaldes derfor nu hjortevildtgrupper.

Det nationale mål for kronvildtbestanden er, at andelen af hjorte i en moden alder skal øges i de lokale bestande, samtidig med, at de lokale bestandes størrelse skal bringes i balance med områdernes bæreevne.

De lokale grupper arbejder samles og evalueres årligt af Vildtforvaltningsrådets Hjortevildtgruppe, som afreporterer til Vildtforvaltningsrådet.

Både de regionale og den centrale hjortevildtgruppe består af repræsentanter for forskellige interesseorganisationer.

De lokale hjortevildtgruppers indrapportering samles hvert år og udgives i bladet Jæger i september.

Af oversigten i 2014 fremgår, at man regner med en bestand i Danmark på godt 23.500 dyr, danske jægere nedlægger ca. 10000 dyr årligt. Den samlede bestand af kronvildt vurderes at være steget med 17 % i forhold til sidste år.

Hjortevildtgruppernes rapporter 2014-15

Af afrapporteringerne fra de lokale hjortevildtgrupper 2014-15 fremgår:

Sønderjylland:

Område 1 50 dyr, stabil bestand, plads til flere

Område 2 450 dyr, stabil bestand, passende størrelse

Område 3 450 dyr, stabil bestand, passende størrelse

Der vurderes kun at være mindre markskader, udviklingen i antallet af markskader er uændret.

Sydjylland:

Område 4 1600 dyr, for stor bestand, stabil bestand

Område 5 1100 dyr, for stor bestand, stabil bestand

Område 6 1000 dyr, for mange dyr, stigende bestand

Område 7 500 dyr, for mange dyr, stabil bestand

Udenfor de afgrænsede områder 4, 5, 6 og 7 vurderes at være en bestand på 1200 dyr.

Der ses en stigende mængde kronvildt udenfor kerneområderne. Det vurderes, at dyrene, der tidligere stod på det nu oversvømmede Filsø, har bevæget sig mod nord, og markskaderne er fulgt med.

Markskader i området vurderes at være store i alle områder.

Hjortevildtgruppens vurdering af afskydningens størrelse i områderne:

4 For lille. Siden 1946 har Forsvaret og Naturstyrelsen samarbejdet om afskydningen i det ca. 16.300 ha. store Oksbøl Krondyrreservat. Forsvaret valgte pr. 1. april 2014 at opsigte samarbejdet med Naturstyrelsen, og har samtidig selv valgt at indstille alle jagtligge aktiviteter på deres arealer omkring Oksbøl. Derfor er der i sæson 2014-15 ikke nedlagt kronvildt på Forsvarets ca. 6500 ha omkring Oksbøl. Dette har medført en lavere afskydning end planlagt, og en meget ubæredygtig situation, da den manglende afskydning på Forsvarets arealer på sigt vil medføre at en kraftig tilvækst i bestanden – og forøget risiko for markskader hos naboerne til Oksbøl Krondyrreservat!

5 For lille

6 For lille

7 Gruppen mener, at afskydningen er for lille. Det forlyder, at flere større skovejendomme i området har reduceret deres afskydning for at opbygge en større bestand.”

Gruppen har følgende forslag til en øget og mere passende fordelt afskydning:

A) Gruppen foreslår et generelt forbud mod fodring af hjortevildt, da fodring på ejendomsniveau oftest har til formål at indfodre vildtet. Fodring opbygger desuden ofte større bestande end terrænet kan bære, hvilket medfører forøgede skader på afgrøder/skov på omkringliggende ejendomme. Fodermarker finder gruppen er ok, da de ikke på samme måde kan opbygge så store lokale bestande.

B) Jagttid på smalhind i forbindelse med bukkejagten sådan som det f.eks. kendes fra Tyskland, bør overvejes som en mulighed for at bremse tilvæksten i bestanden. Denne jagtmulighed vil også tilgodese landbrugets interesser, da kronvildt typisk færdes meget på landbrugsarealer i sommerhalvåret.

C) Kortere jagttid på mellemhjorte (fredet i nov.-jan.)

Midtjylland:

Område 9 500-600 dyr, for stor bestand, stabil bestand

Område 10 1800-1900 dyr, for stor bestand, stabil bestand

Hjortevildtgruppens vurdering af afskydningen i områderne er, at den i begge tilfælde er for lille.

Der er fra gruppens side taget initiativ til ændrede jagttider (forlænget kalvejagt, flyttet start af hindjagt og fredet 6'- og 8'endere).

I både Syd- og Midtjylland udtales, at bestanden er for stor, markskaderne er for store og der er behov for en reduktion af bestanden.

Litteratur

Hjortevildtgruppernes afrapportering 2014-15 til vildtforvaltningsrådet

Vildtudbyttestatistik for jagtsæsonen 2013/14, DCE

Kronvildtoversigt 2014, Jæger 9/2014

Kronvildt og markskader, Skov- og Naturstyrelsen 1999

Kronvildt i Danmark, Danmarks Jægerforbund i samarbejde med Dansk Jagtakademi

Kronvildtet breder sig - Artikel i Miljødanmark nr. 6/2005 af Anne Tortzen

Projektrapport "Reduktion af afgrødeskader forårsaget af kronvildt ved Fuglsø Mose"

Artikel fra Landbrugsavisen 1/7 2010

Artikel fra DJ's nyhedsarkiv 2/8 2008

Bilag

Kort 1-5, der viser de registrerede markskader i Jysk's område.